

Til
Fiskeridirektoratet

Vår dato: 12.02.2026

Høring – Forslag til ny forskrift om bruk av omregningsfaktorer for omregning fra produktvekt og antall til rund vekt

Sjømat Norge viser til Fiskeridirektoratets høring om forslag til ny forskrift for bruk av omregningsfaktorer ved omregning fra produktvekt og antall individer til rund vekt for bestemte arter. Vi vil først understreke at det er prisverdig at direktoratet legger opp til en regelendring som søker å bidra til klarhet i hvilken størrelse som skal benyttes ved kontroll. Tydelige og entydige regler er avgjørende for forutsigbarhet og etterlevelse.

Som direktoratet påpeker, har det vært ulike oppfatninger mellom Fiskeridirektoratet og fiskerinæringen om bruk av omregningsfaktorer ved fangstrapportering og kontroll. Det er derfor viktig at dette klargjøres og at den løsningen en lander på ivaretar både kontrollhensyn og samtidig er hensiktsmessig for næringen.

Sjømat Norge vil understreke at spørsmålet dreier seg om forhold knyttet til kontroll av den enkelte fangsten opp mot ERS og er uten betydning når det gjelder kvoteavregning ettersom denne, ved omsetning av sløyd fisk, både nå og i fortsettelsen baserer seg på registrert eller beregnet sløyd vekt multiplisert med offisiell omregningsfaktor. Det påpekes også i høringsnotatet at fastslått reell rund vekt vil være til kontrollformål alene.

Sjømat Norge konstaterer at Fiskeridirektoratet, ved dette forslaget, ønsker å fastlegge at det er reell rund vekt som skal legges til grunn ved kontroll av landinger opp mot registrering i ERS. Det eneste mulige alternativet til dette er, etter Sjømat Norges oppfatning, å bruke sløyd vekt omregnet med offisiell omregningsfaktor som sammenligningsgrunnlag ved kontroll.

Det finnes flere argumenter for å legge omregnet vekt ved bruk av offisiell faktor og ikke reell rund vekt til grunn ved kontroll. For det første er det dette som brukes for den store andelen av fangstene som ikke blir levert fersk rund. Det gir i seg selv trygghet for likebehandling. For det andre er sløyd vekt den eneste offisielle størrelsen og det som brukes i forbindelse med utstedelse av sluttseddel og som brukes i forbindelse med kvoteavregning. For det tredje kan det hevdes at det ikke er mer krevende for fiskerne å estimere dette enn reell rund vekt, ettersom det er en størrelse de har lang erfaring med og som de er vant til å estimere ulikt basert på ulike sesonger og fiskens kondisjon. I tillegg til dette vil en slik løsning ikke medføre krav til endringer når det gjelder utstyr eller praksis ved mottakene og det vil medføre at prosedyrene ved landing blir de samme uavhengig av om det er kontrollør til stede eller ikke.

Det er klare fordeler også med løsningen som Fiskeridirektoratet går inn for. Ett vesentlig moment er at det blir entydig hvordan kontroll skal foretas, uavhengig av hvilken landingsprosedyre det er ved mottaket. Det som kan sies å være en ulempe ved løsningen er at det skapes behov for en størrelse (innveid eller beregnet reell rund vekt) som, etter det Sjømat Norge forstår, ikke skal brukes i andre offisielle sammenhenger. Kvoteavregning og beregnet ressursuttak skal fortsatt være basert på bruk av offisiell omregningsfaktor, og det kan være en fordel om det er bare én offisiell størrelse som brukes i alle sammenhenger.

Sjømat Norge er sterkt opptatt av forbedring av kontroll og etterlevelse av gjeldende regelverk i fiskeriene. Dette er avgjørende for en bærekraftig utvikling og for at de som ikke følger regelverket ikke skal sko seg på bekostning av seriøse aktører i verdikjeden. Sjømat Norge vil

understreke at innføring av krav om automatiske vekt- og veiesystemer vil være et viktigere tiltak enn det som denne høringen omhandler, når det gjelder å redusere mulighetene for å bedrive fiskerikriminalitet.

Sjømat Norge anser at det som foreligger som forslag fra Fiskeridirektoratet kan minske muligheten for manipulering og øke risikoen knyttet til å ikke rapportere og registrere kvantum korrekt. Det kan også redusere tvil i forbindelse med håndhevelse og reaksjoner i tilfeller der det avdekkes brudd på regelverket.

Sjømat Norge registrerer at det er omtalt at høringen ikke foreslår materielle endringer, og at endringene som foreslås er i samsvar med gjeldende krav. Til tross for dette registrerer Sjømat Norge at det i høringsnotatet og merknadene til de enkelte paragrafene beskrives prosedyrer i forbindelse med landing av fisk som ikke er gjeldende praksis i dag og som i stor grad vil påvirke fiskeindustrien i tilfeller der det blir gjennomført kontroll.

Flere mottak veier ikke fangsten rund som en del av den vanlige landingsprosedyren. Når det er kontroll ved disse anleggene, vil det være et krav om at fangsten veies rund eller så må den reelle runde vekten måtte bestemmes ved hjelp av sløyeprøver. Dette vil være tidkrevende, forstyrre den normale driften og gi utfordringer når det gjelder å ivareta kvalitet. Bruk av sløyeprøver vil heller ikke fjerne all usikkerhet om hva som er korrekt faktor. Det er en betydelig ulempe for fiskeindustrien dersom det etableres et behov for slike operasjoner, spesielt under vinterfisket etter torsk da der er svært hektisk aktivitet ved anleggene.

Sjømat Norge gir sterk støtte til målet om forbedret ressurskontroll og tiltak som gjør at useriøse aktører ikke får et fortrinn i konkurransen. Ut fra det er Sjømat Norge positiv til forslag som reduserer muligheten for manipulering og ukorrekt registrering ved landing.

Ut fra en helhetsvurdering slutter Sjømat Norge seg til forslaget til nye forskrift om bruk av omregningsfaktorer for omregning fra produktvekt og antall til rund vekt. Det understrekes at det må være en forutsetning at gjennomføring av kontroller ikke gir vesentlige forstyrrelser av normal aktivitet knyttet til mottak av fisk. Sjømat Norge mener høringsnotatet er mangelfullt ved at de praktiske konsekvensene av forslaget for fiskeindustrien ikke er drøftet. Det må derfor være en lav terskel for å foreta justeringer av regelverket.

Vennlig hilsen
Sjømat Norge

Martine Werring-Westly
direktør industri

Jørn Pedersen
fagsjef industri